

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمات پژوهش

Dr jalambadani

❖ اصلاً پژوهش چیست؟

❖ کارهایی که ما انجام می‌دهیم باید چه ویژگی‌هایی داشته باشند تا پژوهش محسوب شوند؟

❖ آیا پژوهش صرفاً مطالعه در کتابخانه و آزمایشگاه است یا شیوه‌های دیگری هم دارد؟

تعريف پژوهش

❑ Definition and characteristics of research

- Research is a **scientific inquiry** aimed at learning **new facts, testing ideas**, etc.
- It is the **systematic collection, analysis** and **interpretation** of data to generate new knowledge and answer a certain question or solve a problem.

❑ تحقیق یعنی جمع آوری، بررسی و تفسیر سیستماتیک داده ها جهت پاسخ به یک پرسش یا حل یک مشکل خاص.

□ پژوهش یک کوشش منظم و کنترل شده و دارای ساختار منطقی و نظام دار است که پدیده ها و حوادث اجتماعی بین آنها را کنترل می کند.

مثال: احساس سنگینی یک جسم و اندازه گیری میزان این سنگینی (وزن آن)

این مثال ساده نشان می دهد که تحقیق دارای 3 عامل اصلی است:

1. موضوعی که باید مورد تحقیق قرار بگیرد (سنگینی جسم)

2. میزان این سنگینی یعنی اطلاع در باره وزن آن

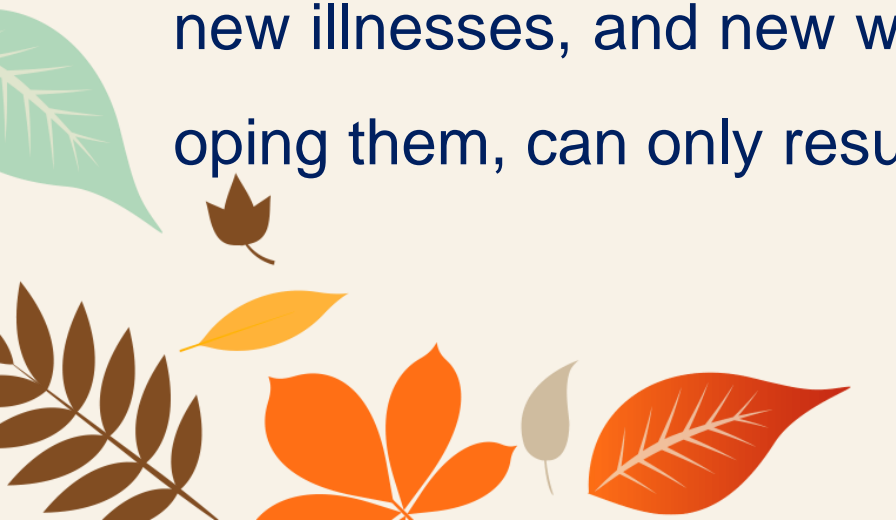
3. روشی که برای سنجش وزن بکار می رود

Why is health research important?

- ❑ The development of new medical treatments and cures would not happen without **health research** and the active role of research volunteers. Behind every discovery of a new medicine and treatment are thousands of people who were involved in health research.

Why is health research important?

- ❑ Thanks to the advances in medical care and public health, we now live on average 10 years longer than in the 1960's and 20 years longer than in the 1930's.
 - ❑ Without **research**, many diseases that can now be treated would cripple people or result in **early death**. New drugs, new ways to treat old and new illnesses, and new ways to prevent diseases in people at risk of developing them, can only result from health research.
-

❑ Food and Drug Administration (FDA) requires that all new medicines are fully tested before doctors can prescribe them.

❑ Many things that we now take for granted are the result of medical studies that have been done in the past. For instance, blood pressure pills, vaccines to prevent infectious diseases, transplant surgery, and chemotherapy are all the result of research

.

□ برای اینکه نتایج تحقیق دارای اعتبار علمی باشد محقق باید دارای صفات زیر باشد:

1. علاقمند به تحقیق باشد.

2. عالم باشد ، قواعد و اصول قسمتی از علوم و متونی را که شخصاً بکار می برد بخوبی بداند و از قواعد و اصول سایر علوم نیز که در تحقیق او بکار خواهد رفت کم و بیش اطلاع داشته باشد تا بتواند از همکاری متخصصان آن علوم هم استفاده کند.

1. مبتکر باشد و در برخورد با مسائل مختلف راه حلها و فرضهایی به ذهنش
برسد.

2. دقیق و دارای مشاهده کافی باشد.

3. سطحی نگر نباشد.

4. منصف و دارای وجدان کاری باشد.

□ مراحل تحقیق:

1. در مرحله اول تحقیق بیان مسئله تحقیق و اهمیت آن تعیین می شود. این مرحله شامل دو قسمت است:

(الف) انتخاب موضوع تحقیق

(ب) بیان مسئله، ابعاد، اهمیت، وسعت کار تحقیق و نقشی که می تواند در آینده کشور داشته باشد

2. بررسی متون و مطالعه تحقیقات قبلی (Literature Review):

اولویت آن بیشتر از نظر نوشتاری است چون بررسی متون از ابتدا تا انتهای تحقیق با ما هست، حتی زمانی که محقق گزارش تحقیق را می نویسد باز هم از بررسی و ارزیابی اطلاعات جدید بدست آمده بی نیاز نیست.

3. تدوین اهداف و فرضیه های تحقیق

4. روش اجرا. در این مرحله روش پاسخگویی به پرسشهای تحقیق و نیز منابع مالی و وسایل مورد نیاز مشخص می شود.

□ مراحل تحقیق:

5. جمع آوری داده ها

6. تجزیه و تحلیل نتایج. در این مرحله اطلاعات جمع آوری شده را دسته بندی می کنیم تا با روش مناسبی که از قبل طراحی کرده ایم مورد بررسی قرار دهیم و شامل این قسمتها است:

1. ارائه نتایج با روشهای مناسب (نمودار و جدول)

2. مقایسه نتایج و انجام دادن آزمون آماری

3. تطبیق نتایج با فرضیه ها و پرسشهای تحقیق

4. توصیه برای برنامه های در حال اجرا

5. توصیه برای اجرای مطالعه در آینده

7. تهیه و تکثیر و توزیع گزارش

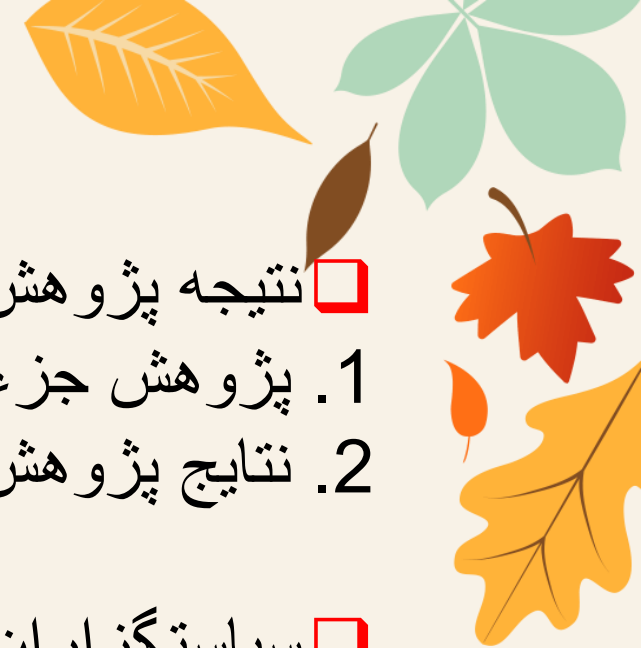

مشکلات پژوهش در کشورهای در حال توسعه

□ در بسیاری از کشورها پژوهش به عنوان سرمایه گذاری برای توسعه تلقی نمی شود.

□ دستمزد پژوهشگران و اعتبار شغلی آنها ناچیز است.

□ پژوهش به عنوان فرهنگ عمومی ترویج و حمایت نمی شود.

□ نتیجه پژوهش بی ثمر می ماند و به عمل در نمی آید به دو دلیل:

1. پژوهش جزء اولویتهای کشور نیست.

2. نتایج پژوهش در اختیار سیاستگذاران قرار نمی گیرد.

□ سیاستگذاران و مدیران خواهان پژوهش نیستند. فرهنگ تصمیم گرفتن بر پایه شواهد بر مدیریت کشور حاکم نیست.

□ میان پژوهشگران و مدیران ارتباط پایدار برقرار نیست.

□ ساختار پژوهش در دانشگاهها ضعیف است

□ در تعریف مسئله انتخاب روش مناسب برای پژوهش-تحلیل داده ها- تفسیر یافته ها

نوشتن مقاله علمی ضعف جدی وجود دارد.

مشکلات پژوهش در کشورهای در حال توسعه

- برنامه مدون برای افزایش توانمندی در پژوهش وجود ندارد.
- اهدا کنندگان خارجی پروژه هایی را به کشورها تحمیل می کنند که در اولویت این کشورها قرار ندارد.
- همکاری و ارتباط موسسات پژوهشی درون کشورها و میان کشورها ناچیز است.
- بدلیل ضعف اطلاع رسانی دوباره کاری می شود.

□ برای پژوهش و تعیین اولویتها برنامه ملی وجود ندارد.

□ منشور اخلاق در پژوهش را کشورهای توسعه یافته تنظیم کرده و به کشورهای در حال توسعه تحمیل می کنند (بدلیل قدرت مالی و علمی).

□ در مجموع تنها 10 درصد از منابع پژوهش صرف مشکلاتی می شود که 90 درصد بار بیماری به آن مشکلات مربوط است.

□ پژوهش در امر تندرستی بخشی از برنامه توسعه کشور تلقی نمی شود

اصول و ارزشهای پژوهش

□ عدالت اجتماعی

این اصل در تامین سلامت جامعه ارزش بسیار دارد. برنامه پژوهش باید بر اساس نیاز محرومان و گروههای آسیب پذیر تنظیم گردد.

□ اخلاق در پژوهش

این اصل بر ملاحظات اخلاقی در رویارویی با فرد مورد پژوهش و ارتباط اهداکنندگان کمک با کشورهای گیرنده مصداق دارد.

□ انسجام و یکپارچگی

نباید بدلیل تنوع شرایط اقتصادی- اجتماعی ، زبان و فرهنگ در درون کشورها یا میان کشورها انسجام برنامه پژوهش خدشه دار و گروه یا کشوری از برنامه حذف شود.

□ عمل کردن به نتیجه پژوهش

در پیشنهاد پژوهش باید برنامه انتشار نتایج و کاربردی کردن آن گنجانده شود.

اصول و ارزشهای پژوهش

□ تنوع رشته ها

پژوهش را باید فعالیتی چند رشته ای تلقی کرد. انتخاب اهداف اجتماعی راه را برای این رویکرد باز می کند.

□ برخورداری از شاخص

هر کشوری باید شاخص های خود را در باره وضعیت تندرستی عمومی- سازمان و مدیریت بهداشت و درمان و خدمات بهداشتی درمانی بسنجد تا بتواند بر اساس آنها تاثیر پژوهش را در کاستن نابرابری ها بسنجد.

□ تصمیم گیری بر اساس شواهد

سیاستگذاران و مدیران باید تصمیم گیریهای خود را بر اساس شواهد تنظیم کنند. از این رو نتایج پژوهش باید بصورتی قابل درک در اختیار آنان قرار گیرد.

□ تخصیص منابع

منابع باید بر اساس اولویتهای پژوهشی کشور تخصیص یابد.

اصول و ارزشهای پژوهش

□ توانمند سازی

کشورها باید توانمند سازی پژوهشگران- مدیریت و محیط پژوهش را همچون برنامه ای مداوم و نه فعالیتی مقطعی و زود گذر پیگیری کنند.

□ توسعه فناوری اطلاع رسانی

قدرت پژوهشگران بستگی به مشارکت و استفاده آنها از شبکه اطلاع رسانی دارد.

دسته بندی انواع پژوهش

• برای پژوهش دسته‌بندی‌های متفاوتی وجود دارد:

دسته بندی بر اساس **نتایج**: کمی، کیفی یا ترکیبی از هر دو (آمیخته)

دسته بندی از نظر **روش اجرا**: مشاهده‌ای یا مداخله‌ای

دسته بندی بر اساس **منابع** مورد استفاده: به دو دسته اولیه و ثانویه.

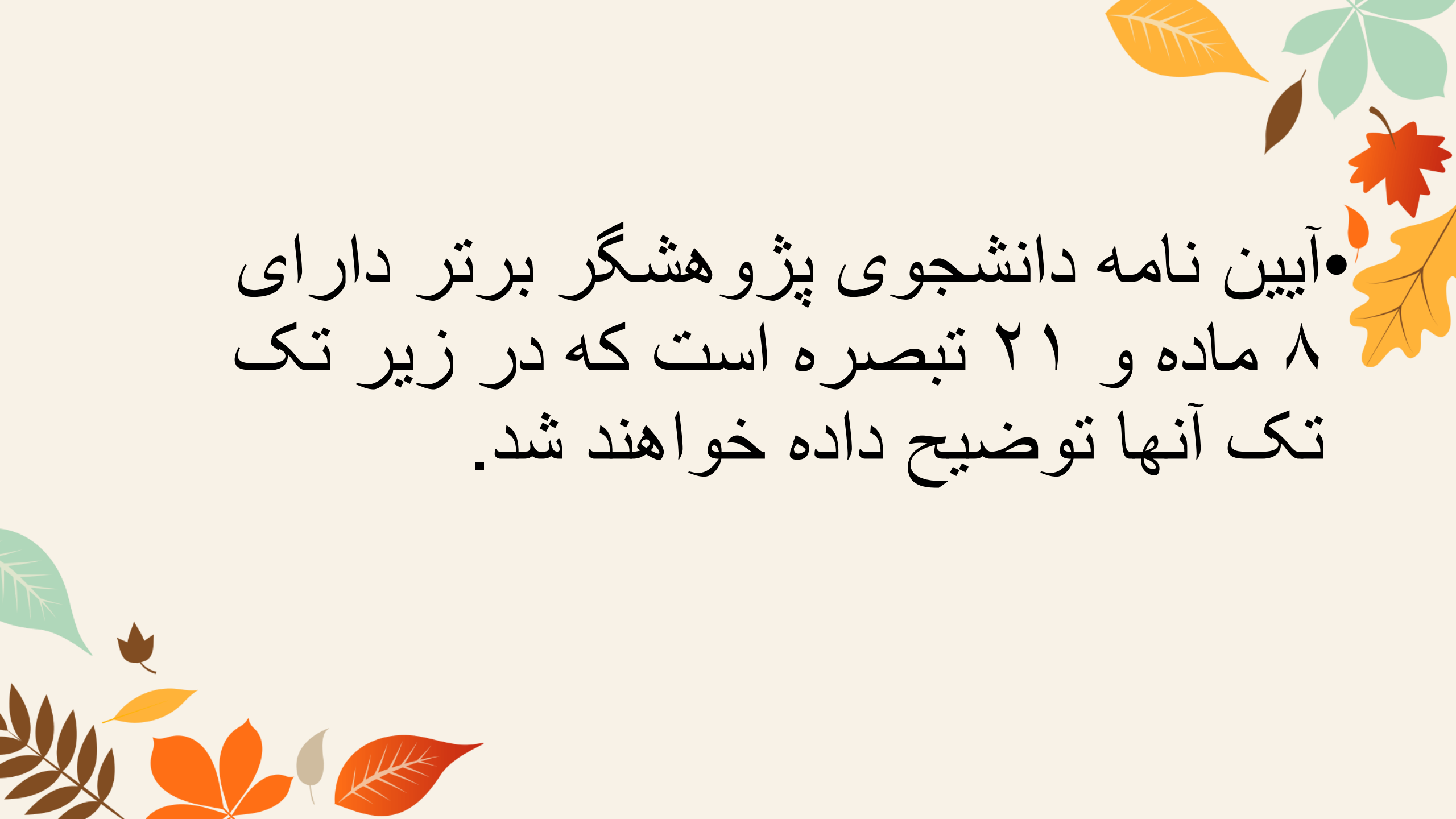
دسته بندی بر اساس **زمانی**: مقطعی، طولی و دلفی

انواع پژوهش بر اساس **نحوه گردآوری داده‌ها**: روش اسنادی یا کتابخانه‌ای و روش میدانی است.

• آیین نامه دانشجوی پژوهشگر برتر و نحوه امتیازدهی آن

- استفاده از بند “ک” آیین نامه پژوهشگر برتر دانشجویی از طریق آیین نامه استعدادهای درخشان است.

• آیین نامه دانشجوی پژوهشگر برتر دارای
۸ ماده و ۲۱ تبصره است که در زیر تک
تک آنها توضیح داده خواهند شد.

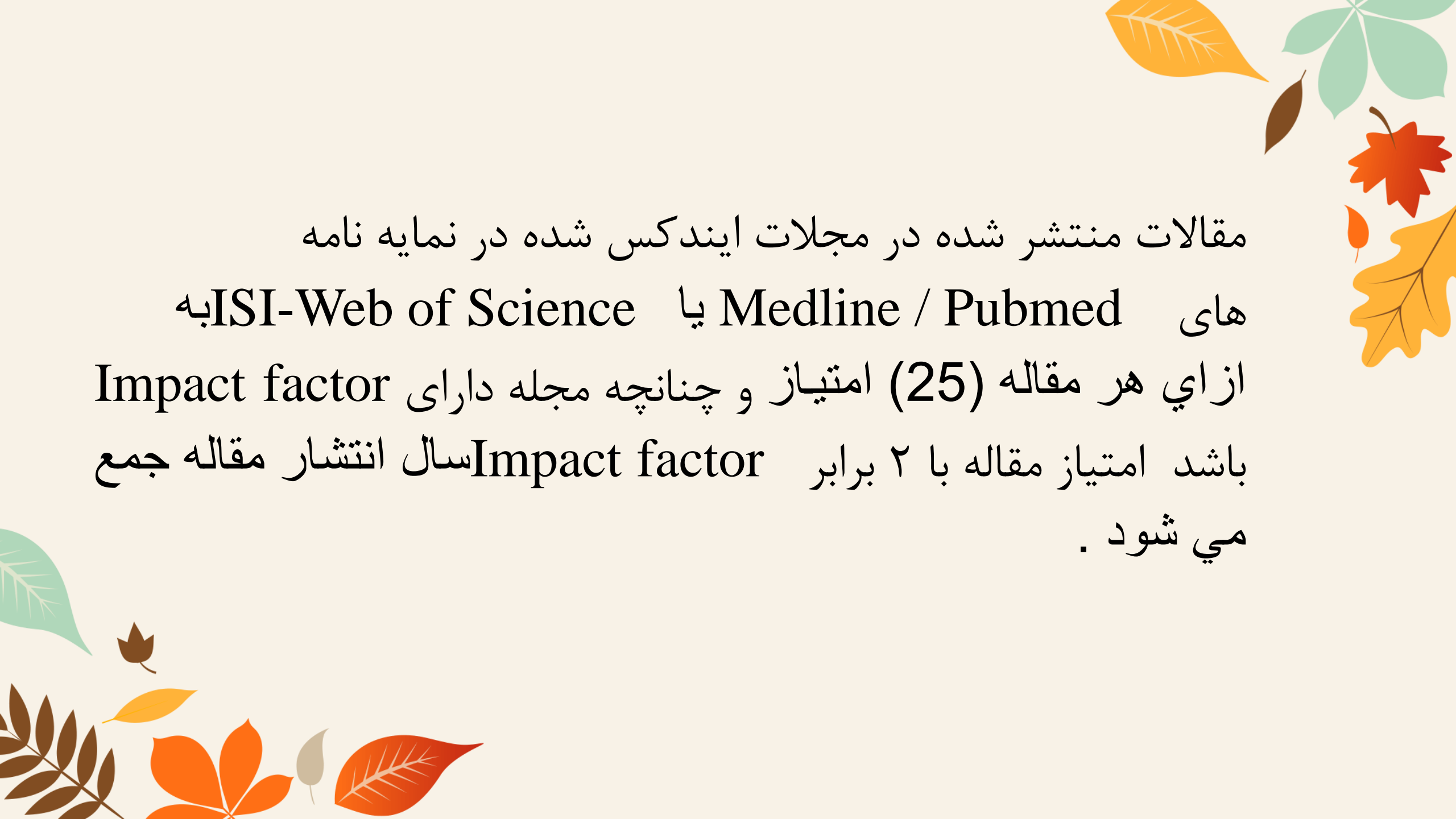
• ماده ۱: انتشار مقاله

• از نظر مقالاتی که شما به عنوان دانشجو در طول دوران تحصیل خود در مجلات معتبر منتشر می کنید و جزو نویسندگان آن قرار می گیرید، باتوجه به مقطع تحصیلی تان یک حداقل امتیازی باید داشته باشید تا بتوانید از این آیین نامه امتیاز بگیریید به این ترتیب که:

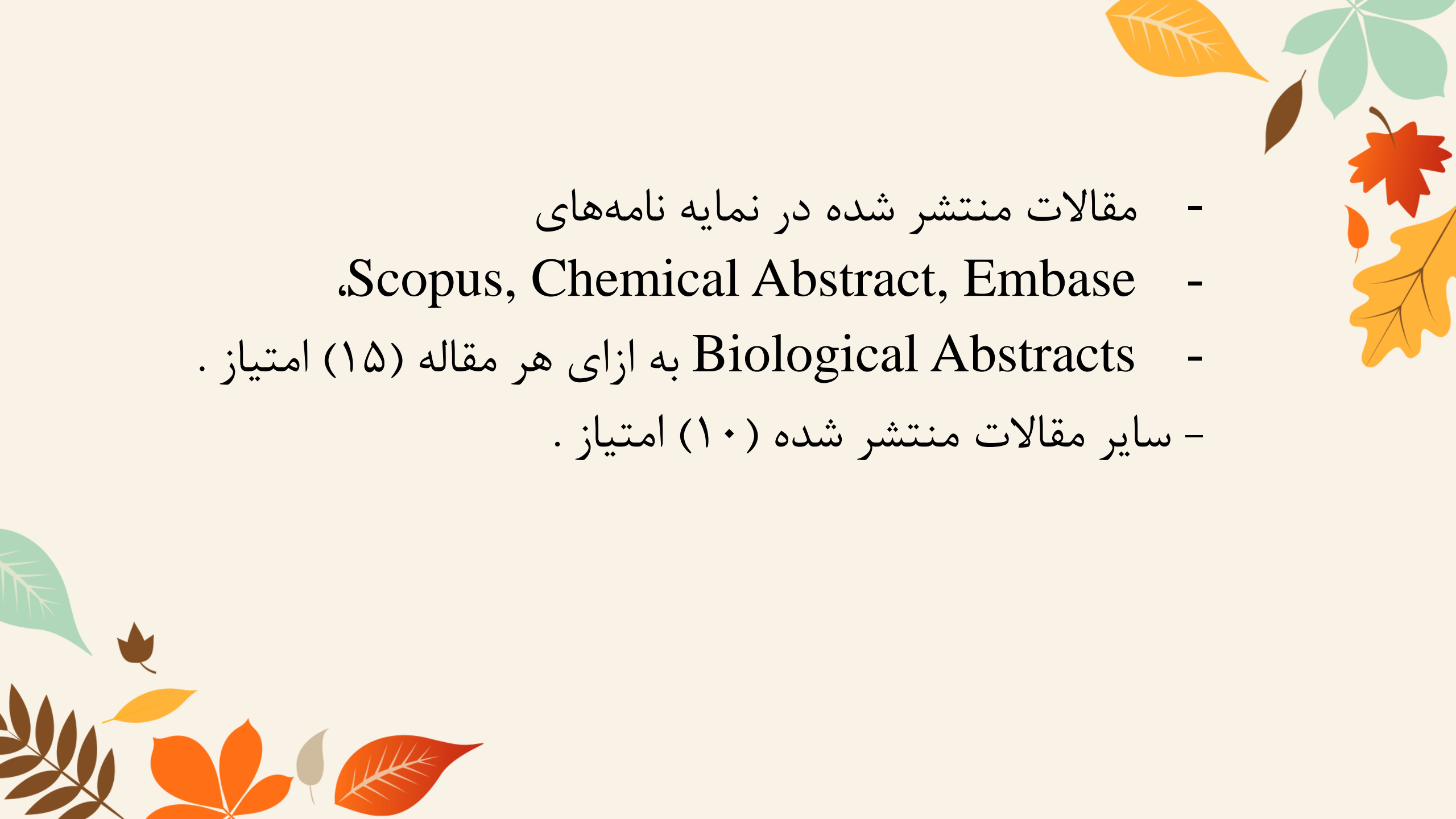
- در دوره کارشناسی حداقل یک مقاله اصیل یا original
 - در دوره دکترای حرفه ای، کارشناسی ارشد و MPH حداقل دو مقاله اصیل یا original
 - در دوره دکترای تخصصی یا PhD و فوق تخصصی بالینی حداقل سه مقاله اصیل یا original
-

• اما این مقالات باید چه خصوصیتی داشته باشند
تا امتیاز بگیرند؟

• به هر مقاله چقدر امتیاز تعلق می گیرد؟

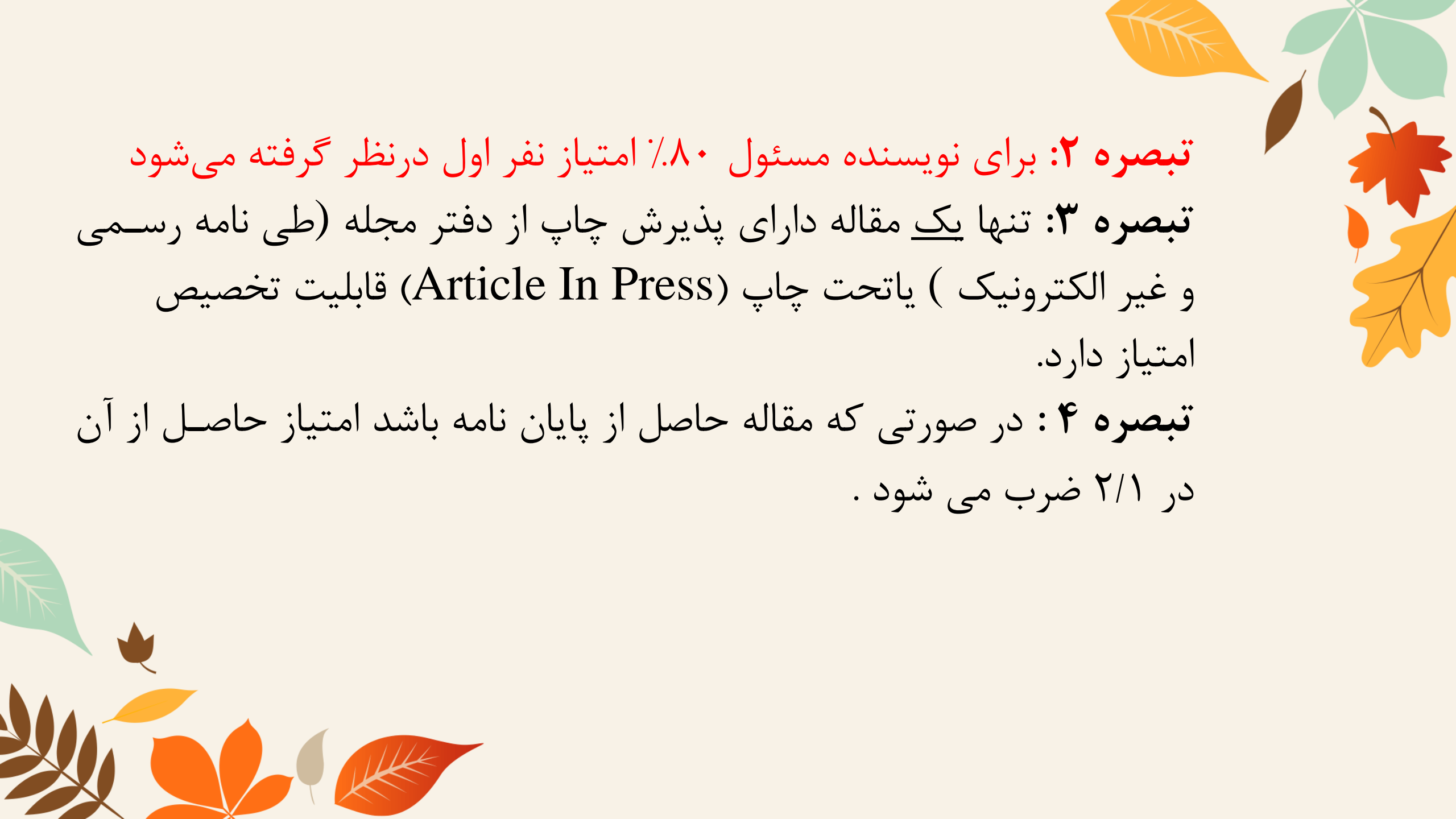

مقالات منتشر شده در مجلات ایندکس شده در نمایه نامه
های Medline / Pubmed یا ISI-Web of Science به
ازای هر مقاله (25) امتیاز و چنانچه مجله دارای Impact factor
باشد امتیاز مقاله با ۲ برابر Impact factor سال انتشار مقاله جمع
می شود .

-
- مقالات منتشر شده در نمایه نامه‌های
 - Scopus, Chemical Abstract, Embase
 - Biological Abstracts به ازای هر مقاله (۱۵) امتیاز .
 - سایر مقالات منتشر شده (۱۰) امتیاز .

تبصره ۱: نحوه امتیاز دهی به ترتیب نویسندگان مقاله طبق جدول نحوه توزیع امتیاز فعالیت های پژوهشی مشترک جهت ارتقای اعضای هیأت علمی

ستون (1)	ستون (2)		ستون (3)
تعداد همکاران	سهم هر یک از همکاران از امتیاز مربوط		مجموع ضرایب
	نفر اول	هر یک از بقیه همکاران	
1	%100	_____	
2	%90	%60	%150
3	%80	%50	%180
4	%70	%40	%190
5	%60	%30	%180
6 و بالاتر	%50	≤%25	%175

تبصره ۲: برای نویسندگان مسئول ۸۰٪ امتیاز نفر اول در نظر گرفته می‌شود

تبصره ۳: تنها یک مقاله دارای پذیرش چاپ از دفتر مجله (طی نامه رسمی و غیر الکترونیک) یا تحت چاپ (Article In Press) قابلیت تخصیص امتیاز دارد.

تبصره ۴: در صورتی که مقاله حاصل از پایان نامه باشد امتیاز حاصل از آن در ۲/۱ ضرب می‌شود.

ماده ۲ – پایان نامه

تعریف- منظور از پایان نامه، رساله تحقیقاتی دفاع شده دانشجو در آخرین مقطع تحصیلی می باشد .
نحوه امتیازدهی :

- بادر نظر گرفتن نوع مطالعه و طراحی تحقیق ، به شرح ذیل امتیاز تعلق می گیرد:
 - مطالعات توصیفی و **کفی** : تا (۳) امتیاز
 - مطالعات پایه شامل In-vitro و In-vivo: تا (۶) امتیاز
 - مطالعات تحلیلی شامل کوهورت و موردی- شاهدهی: تا (۶) امتیاز
 - کارآزمایی بالینی: تا (۱۰) امتیاز
- تبصره : حداکثر امتیاز قابل تخصیص از این ماده ، تا (۱۰) امتیاز می باشد.

ماده ۳- ارائه خلاصه مقالات در کنگره‌ها و سمینارها

تعریف- منظور از کنگره یا سمینار مجمعی است که جهت ارائه نتایج تحقیقاتی برگزار شده و دارای فراخوان و کتابچه خلاصه مقالات است. نام دانشجو می‌بایست جزو نویسندگان خلاصه مقاله باشد.

نحوه امتیازدهی :

- به ازای هر مورد سخنرانی در همایش های داخلی (۱) و یا ارائه پوستر در همایش های داخلی (۵/۰) و خارجی : (۱) امتیاز
- به ازای هر مورد سخنرانی در همایش های خارجی : (۳) امتیاز
- به ازای هر مورد خلاصه مقاله ایندکس شده در ISI به صورت Abstract Meeting : (۲) امتیاز

- به ازای هر مورد Proceeding نمایه شده در ISI : (۳) امتیاز

تبصره ۱: هر خلاصه مقاله تنها از یکی از موارد فوق می تواند امتیاز کسب نماید.

تبصره ۲: در صورت کسب عنوان مقاله برتر در کنگره به ازای هر

مقاله در همایش داخلی ، (۲) امتیاز و در همایش خارجی (۳)

امتیاز ، اضافه بر امتیازات فوق تعلق می گیرد.

تبصره ۳ : حداکثر (۵۰٪) از خلاصه مقالات می تواند مربوط به کنگره های دانشجویی باشد .

تبصره ۴ : حداکثر امتیاز قابل تخصیص از این ماده ، (۱۵) امتیاز می باشد.

ماده ۴ – انتشار کتاب:

تعریف - منظور از انتشار کتاب، تالیف، ترجمه و گردآوری کتابی است که نام دانشجو جزو نویسندگان آن بوده و به تایید معاونت پژوهشی یا آموزشی دانشگاه رسیده باشد.

نحوه امتیاز دهی:

- امتیاز ترجمه کتاب ۵ امتیاز و امتیاز گردآوری و تالیف ۱۰ امتیاز می باشد .
- تبصره** - حداکثر امتیاز قابل اختصاص از این ماده (۱۵) امتیاز است.

ماده ۵- مجری یا همکاری در اجرای طرح های تحقیقاتی:

تعریف- منظور از همکاری در اجرای طرحهای تحقیقاتی ، قرار داشتن نام دانشجو در جدول همکاران اصلی یا مجری طرح (در پروپوزال) مصوب شورای پژوهشی دانشگاه (یا سایر مراجع دارای تفویض اختیار جهت تصویب طرح) بوده و می بایست تأییدیه پایان طرح را داشته باشد .

طرح چند مرکزی داخلی : طرحی است که با همکاری چند دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی داخل کشور انجام شده باشد.

طرح چند مرکزی خارجی: طرحی است که با همکاری علمی مراکز و دانشگاههای خارج از کشور انجام شده باشد.

نحوه امتیازدهی :

- به ازای هر مورد طرح تحقیقاتی به عنوان همکار : (۳) امتیاز
 - به ازای هر مورد طرح تحقیقاتی به عنوان مجری (۵) امتیاز
- در صورتی که طرح چند مرکزی داخلی باشد امتیاز پایه در ضریب (۲/۱) ضرب می شود.

- در صورتی که طرح چند مرکزی خارجی باشد امتیاز پایه در ضریب (۵/۱) ضرب می شود.

- چنانچه طرح مصوب کمیته تحقیقات دانشجویی باشد امتیاز پایه در ضریب (۵/۱) ضرب می شود.

تبصره: حداکثر امتیاز قابل تخصیص از این ماده (۱۵) امتیاز می باشد.

ماده ۶- فعالیت در کمیته تحقیقات دانشجویی

تعریف- فعالان در کمیته تحقیقات دانشجویی، شامل دانشجویانی هستند که علاوه بر عضویت در کمیته در یکی از محورهای زیر بر اساس مستندات موجود و طبق گواهی کتبی سرپرست کمیته فعالیت نموده باشند :

- عضویت در شورای مرکزی کمیته
- دبیری کمیته
- همکاری در برگزاری همایش‌ها ، کنگره ها و ژورنال کلاپ ها
- تدریس در کارگاه‌های آموزشی

نحوه امتیازدهی :

- دبیر به ازای هر سال فعالیت از (۶-۲) امتیاز با نظر سرپرست کمیته و بر اساس تیپ دانشگاهی و تعداد اعضای فعال کمیته
- عضویت در شورای مرکزی ، همکاری اجرایی در برگزاری همایش ها و کنگره ها به ازای هر (۵۰) ساعت (۱) امتیاز
- عضویت در شورای پژوهشی و همکاری علمی در برگزاری ژورنال کلابهای دانشجویی ، همایش ها و کنگره ها به ازای هر (۲۵) ساعت (۱) امتیاز

- تدریس در کارگاه‌های برگزار شده توسط کمیته تحقیقات دانشجویی
- (با ارائه برنامه کارگاه و گواهی کتبی کمیته)، به ازای هر (۱۰) ساعت

تدریس در کارگاه (۱) امتیاز

تبصره ۱: همکاری علمی در کنگره ها و همایش ها شامل ارائه خلاصه مقالات نمی‌باشد.

تبصره ۲: حداکثر امتیازی که از این ماده قابل کسب است، (۲۵) امتیاز است.

تبصره ۳: تمامی موارد فوق می بایست به تأیید معاون پژوهشی دانشگاه برسد .

ماده ۷- نوآوری ، اختراع ، اکتشاف

تعریف- منظور مواردی است که دارای گواهی نامه ثبت اختراع از اداره کل ثبت شرکت ها و مالکیت صنعتی بوده و یا در مراجع معتبر خارج از کشور ثبت شده باشد و همچنین به تأیید کمیته ابداعات و اختراعات دانشگاه رسیده و توسط آن کمیته بر اساس قانون ارتقاء اعضای هیأت علمی ، امتیاز دهی شده باشد .

نحوه امتیاز دهی:

حداکثر تا (۲۰) امتیاز از این ماده قابل اکتساب است .

ماده ۸ – حد نصاب امتیازات

حداقل امتیاز لازم کسب شده از مواد ۷ گانه فوق، جهت معرفی به
عنوان دانشجوی پژوهشگر :

در مقطع لیسانس (۵۵) امتیاز (بدون در نظر گرفتن امتیاز حاصل از
پایان نامه)

در مقطع دکترای حرفه ای و کارشناسی ارشد (۹۵) امتیاز
در دانشجویان مقاطع بالاتر (۱۱۵) امتیاز می باشد.

تبصره ۱: دانشجویان دانشگاه‌های تیپ ۲ و دانشگاه‌های ارتش و شاهد با احراز ۹۰٪ و تیپ ۳ با احراز ۸۰٪ از امتیاز حدنصاب مقطع تحصیلی مربوطه، با رعایت حداقل‌های ذکر شده در موارد مختلف، به عنوان دانشجوی پژوهشگر در نظر گرفته می‌شوند.

تبصره ۲: حدنصاب امتیاز کسب شده بر حسب معدل بدین صورت محاسبه می گردد:

- در مقطع کارشناسی در صورت معدل کمتر از ۱۶، به ازای هر نیم نمره، ۲۵ امتیاز می بایست به سقف حدنصاب اضافه گردد.
 - در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری حرفه ای در صورت معدل کمتر از ۱۵، به ازای هر نیم نمره، ۳۵ امتیاز می بایست به سقف حدنصاب اضافه گردد.
- تبصره ۳:** امتیازات کسب شده از این آیین نامه می بایست حداقل از ۴ ماده متفاوت باشد.

این دستورالعمل در ۸ ماده و ۱۷ تبصره در تاریخ ۱۳۹۱/۷/۱۹ در معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تصویب گردید.

Thanks for
your kind
attention

تابلوی دختری با گوشواره مروارید (۱۶۶۵) یوهانس ورمیر